



Mark Scheme (Results)

Summer 2022

Pearson Edexcel International
Advanced Level in Greek Advanced
Subsidiary (WGK02)

Unit 2:

Writing and Research

Edexcel and BTEC Qualifications

Edexcel and BTEC qualifications are awarded by Pearson, the UK's largest awarding body. We provide a wide range of qualifications including academic, vocational, occupational and specific programmes for employers. For further information visit our qualifications websites at www.edexcel.com or www.btec.co.uk. Alternatively, you can get in touch with us using the details on our contact us page at www.edexcel.com/contactus.

Pearson: helping people progress, everywhere

Pearson aspires to be the world's leading learning company. Our aim is to help everyone progress in their lives through education. We believe in every kind of learning, for all kinds of people, wherever they are in the world. We've been involved in education for over 150 years, and by working across 70 countries, in 100 languages, we have built an international reputation for our commitment to high standards and raising achievement through innovation in education. Find out more about how we can help you and your students at: www.pearson.com/uk

Summer 2022

Question Paper Log Number 69537

Publications Code WGK02_01_2206_rms

All the material in this publication is copyright

© Pearson Education Ltd 2022

General Marking Guidance

- All candidates must receive the same treatment. Examiners must mark the first candidate in exactly the same way as they mark the last.
- Mark schemes should be applied positively. Candidates must be rewarded for what they have shown they can do rather than penalised for omissions.
- Examiners should mark according to the mark scheme not according to their perception of where the grade boundaries may lie.
- There is no ceiling on achievement. All marks on the mark scheme should be used appropriately.
- All the marks on the mark scheme are designed to be awarded. Examiners should always award full marks if deserved, i.e. if the answer matches the mark scheme. Examiners should also be prepared to award zero marks if the candidate's response is not worthy of credit according to the mark scheme.
- Where some judgement is required, mark schemes will provide the principles by which marks will be awarded and exemplification may be limited.
- When examiners are in doubt regarding the application of the mark scheme to a candidate's response, the team leader must be consulted.
- Crossed out work should be marked UNLESS the candidate has replaced it with an alternative response.

SECTION A: Translation

Apply the grid for each half of the translation (20 marks).

Question Number	Indicative answer Manipulation of language: translation into Greek (AO2)
1	<p>Η Μελίσα είναι μια νεαρή Βρετανίδα δημοσιογράφος που δουλεύει για ένα γνωστό ταξιδιωτικό περιοδικό. Πριν λίγα χρόνια αποφάσισε να κάνει τον γύρο του κόσμου μόνη. Τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν όπως ακριβώς τα είχε σχεδιάσει.</p> <p>«Ζω στην Ελλάδα για πάνω από έναν χρόνο. Όταν έφτασα στην Αθήνα το καλοκαίρι του 2020 για πρώτη φορά, είχα σκοπό να μείνω μόνο ένα ή δυο μήνες. Το σχέδιό μου ήταν να πετάξω στην Ινδία και να περάσω εκεί το φθινόπωρο. Κάτι με έπεισε να μείνω. Ίσως ήταν ο ελληνικός τρόπος ζωής, ίσως ήταν ο καιρός.</p> <p>Η πραγματικότητα του να ζεις στην Ελλάδα έχει τα προβλήματά της, όπως και σε όλον τον κόσμο. Για μένα, μια Βρετανίδα που μένει στην Αθήνα και εργάζεται από απόσταση, η εμπειρία μέχρι τώρα είναι πολύ καλή. Πρέπει να πω, όμως, πως άλλοι, που δεν είναι τόσο τυχεροί όσο εγώ, μπορεί να διαφωνήσουν μαζί μου.</p> <p>Ο καιρός είναι ένα μεγάλο συν. Η Ελλάδα έχει 365 μέρες τον χρόνο λιακάδα. Αν και η θερμοκρασία καμιά φορά πέφτει στους δυο-τρεις βαθμούς τους χειμερινούς μήνες, ακόμη έχει λιακάδα. Μεγάλωσα σε μια βροχερή πόλη, έτσι για μένα αυτό είναι παράδεισος. Πιστεύω πως, όταν ο καιρός είναι καλός, νιώθεις πιο ευτυχισμένη».</p>

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-2	<ul style="list-style-type: none">• Very limited use of correct vocabulary and grammar• Very repetitive or incoherent structures/lexis• Overall, communication is severely hindered

Level 2	3-4	<ul style="list-style-type: none"> ● Occasional use of correct vocabulary and grammar ● Frequent lapses in structure/lexis ● Overall, communication is infrequent
Level 3	5-6	<ul style="list-style-type: none"> ● Acceptable use of correct vocabulary and grammar ● Some lapses in structure/lexis ● Overall, communication is achieved despite errors
Level 4	7-8	<ul style="list-style-type: none"> ● Good use of correct vocabulary and grammar ● Occasional lapses in structure/lexis ● Overall, communication is sound
Level 5	9-10	<ul style="list-style-type: none"> ● Excellent use of correct vocabulary and grammar ● A variety of structures have been correctly used, including idiomatic phrases, allowing for occasional, insignificant errors ● Overall, communication is excellent.

SECTION B: Creative/Discursive Essay

Apply both grids once to the essay (30 marks).

Question Number	Content and communication (AO1)
2	<p>Indicative content:</p> <p>Discursive Essay</p> <ul style="list-style-type: none">• Γενική εισαγωγή στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τοποθέτηση πάνω στο θέμα της ισότητας απέναντι στον νόμο και του δικαιώματος στη διαφορετικότητα• Επιχειρηματολογία που δείχνει μια κριτική αντιμετώπιση του θέματος σε σχέση με τις απόψεις και τα ερωτήματα της δημοσιογράφου. Μια απάντηση μπορεί να απευθύνεται στις άδικες διακρίσεις που υφίστανται άτομα που χαρακτηρίζονται από μια διαφορετικότητα, λόγω π.χ. εξωτερικών χαρακτηριστικών, όπως το χρώμα του δέρματος, ή πολιτισμικών, όπως η γλώσσα, η θρησκεία, ο τρόπος ζωής. Μια σφαιρική τοποθέτηση θα πάρει υπόψη της τις ενέργειες οργανισμών που εργάζονται, για να προστατεύσουν άτομα που υποφέρουν από διακρίσεις, όπως π.χ. τους πρόσφυγες. Οι απαντήσεις των υποψηφίων μπορεί να συμφωνούν ή να αποκλίνουν από την τοποθέτηση πως «Και στον τόπο μας, όμως, τα φαινόμενα ρατσισμού αυξάνονται με ανησυχητικούς ρυθμούς»• Συμπέρασμα που θα απευθύνεται στο ερώτημα που αφορά στη λύση του προβλήματος του ρατσισμού, μέσω π.χ. της ευαισθητοποίησης και ανεκτικότητας απέναντι σε θέματα της ανθρώπινης ιδιαιτερότητας ή της θεσμοθέτησης ποινών. Το συμπέρασμα πρέπει να απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία που προηγείται και η οποία πρέπει να βρίσκεται σε διάλογο με τις κεντρικές ιδέες του αποσπάσματος.

Creative Essay

- Μια μικρή εισαγωγή στο θέμα:

Αγαπητή...

Διάβασα με ενδιαφέρον τις απόψεις σου και θα ήθελα να απαντήσω εκφράζοντας τον προβληματισμό μου πάνω στο θέμα και τα ερωτήματα που θέτεις ...

- Κύριο θέμα:

Λεπτομέρειες όσον αφορά την προσωπική εμπειρία πάνω στο θέμα των διακρίσεων, είτε αυτή αφορά στον άμεσο περίγυρο των υποψηφίων είτε σε αυτούς τους ίδιους ως άτομα που βίωσαν διακρίσεις ή που εργάστηκαν, για να τις καταργήσουν. Η απάντηση μπορεί να περιλαμβάνει θετικά παραδείγματα κοινωνικής και ιδιωτικής αλληλεγγύης ή αρνητικές εμπειρίες, που θα σχετίζονται με θέματα που αφορούν τον ρατσισμό και τις διακρίσεις. Π.χ. οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν σε διακρίσεις που υφίστανται γνωστές τους γυναίκες στον τομέα της εργασίας ή σε προσωπικές θετικές εμπειρίες που αφορούν στη συμπαράσταση που δέχτηκαν από τον κοινωνικό περίγυρο, όταν έγιναν στόχοι διακρίσεων

- Συμπέρασμα:

Ένας σφαιρικός και συνοπτικός επίλογος, ο οποίος θα επισημαίνει πιθανές λύσεις και θα διατυπώνει συμπεράσματα που απορρέουν λογικά και είναι βασισμένα στα ανωτέρω.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable material
Level 1	1-3	<ul style="list-style-type: none">• Less than a quarter of what is written will have shown the ability to express ideas relevant to the narrative, report or description required, and ideas hardly follow a logical sequence• The piece is rarely coherent and there is so much digression that the overall theme or purpose of the piece is greatly obscured

Level 2	4-6	<ul style="list-style-type: none"> • Around a third of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with only occasional evidence of ideas following a logical sequence • The piece is occasionally coherent and while there is some digression from the topic, the overall theme or purpose is generally clear
Level 3	7-9	<ul style="list-style-type: none"> • Around a half of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, and some evidence of ideas following a logical sequence • The piece is sometimes coherent and there is digression from the topic, but the overall theme or purpose is clear
Level 4	10-12	<ul style="list-style-type: none"> • Around three-quarters of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with much evidence of ideas following a logical sequence • The piece is mostly coherent and while there may be occasional ambiguity or digression from the topic, these appear to be aberrations in an otherwise pertinent piece of work (in creative essays, there is considerable variety and interest and the reader's attention is captured)
Level 5	13-15	<ul style="list-style-type: none"> • All of what is written will have shown the ability to express ideas in a logical sequence, and errors do not interfere with the comprehension. • The piece is entirely coherent and while there may be very minor ambiguities or digression from the topic, the piece is confident, fluent, pertinent and purposeful (in creative essays, there is exemplary variety and interest and the piece is a pleasure to read).

Question Number	Quality of language (AO2)	
2		
Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.

Level 1	1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Limited range of vocabulary and grammatical structures, which are rarely used appropriately and effectively to address the needs of the task • Lexis and grammar may not be accurate, with a high degree of repetition
Level 2	4-6	<ul style="list-style-type: none"> • Adequate but predictable range of vocabulary and grammatical structures, only occasionally used appropriately and effectively to address the needs of the task • Lexis and grammar are occasionally accurate
Level 3	7-9	<ul style="list-style-type: none"> • Satisfactory range of vocabulary and grammatical structures, sometimes used appropriately and effectively to address the needs of the task • Good control of basic language, but there may be errors particularly with more complex structures/lexis
Level 4	10-12	<ul style="list-style-type: none"> • Good range of vocabulary and grammatical structures generally used appropriately and effectively to address the needs of the task • Only occasional lapses in lexical and grammatical control
Level 5	13-15	<ul style="list-style-type: none"> • Wide range of vocabulary and grammatical structures used appropriately and effectively to address the needs of the task • Very good control/accuracy with very few errors.

SECTION C: Research-based Essay

Apply all three grids once to the essay (30 marks).

Question Number	Content and communication (AO1) Indicative Content
3	<p data-bbox="279 436 1364 560">(a) Ποιο είναι, κατά τη γνώμη σου, το πιο σημαντικό πολιτικό γεγονός της περιόδου που μελέτησες; Ανάπτυξε το θέμα με συγκεκριμένα παραδείγματα και δικαιολόγησε την απάντησή σου.</p> <p data-bbox="375 593 1439 985">Ανοιχτή ερώτηση. Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομέρειες που δείχνουν καλή γνώση του γεγονότος και των πρωταγωνιστών του (π.χ. του πραξικοπήματος της 21^{ης} Απριλίου 1967 και της χούντας των συνταγματαρχών). Η περιγραφή και η επιχειρηματολογία πρέπει να συνοδεύονται από συγκεκριμένα παραδείγματα που θα δείχνουν ποια ήταν η σημασία του γεγονότος αυτού για τη χώρα (π.χ. η κατάλυση του δημοκρατικού πολιτεύματος, οι διώξεις και οι συλλήψεις κ.τ.λ.)</p> <p data-bbox="327 1030 1396 1108">Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p> <p data-bbox="279 1153 1396 1276">(b) Περιγράψε τη μορφή της κοινωνίας και της οικονομίας της Ελλάδας κατά τη διάρκεια της περιόδου που μελέτησες. Ανάπτυξε το θέμα με συγκεκριμένα παραδείγματα.</p> <p data-bbox="279 1310 1364 1388">Εισαγωγή στο θέμα και γενική τοποθέτηση σχετικά με τις κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους και την κρατική πολιτική.</p> <ul data-bbox="327 1433 1412 1982" style="list-style-type: none"><li data-bbox="327 1433 1412 1668">• Οι λόγοι και τα αποτελέσματα της αστικοποίησης, π.χ. η αναζήτηση εργασίας οδηγεί πολλούς Έλληνες στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη της υπαίθρου και μια «αγροτική έξοδο» που οδηγούν πάνω από τους μισούς ως εσωτερικούς μετανάστες στην Αθήνα<li data-bbox="327 1724 1412 1982">• Οικονομική ανάπτυξη και επιπτώσεις στην κοινωνία, λόγω π.χ. της συνεχιζόμενης από τη δεκαετία του '50 βοήθειας των ΗΠΑ και του σχεδίου Μάρσαλ, καθώς και της αύξησης της βιομηχανικής παραγωγής. Οι επιπτώσεις συμπεριλαμβάνουν τις πολιτικές και οικονομικές πολώσεις που γίνονται πιο έντονες, την εμφάνιση ταξικών ζητημάτων κ.τ.λ.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη της παιδείας και του ενδιαφέροντος των Ελλήνων για πανεπιστημιακές σπουδές, π.χ. στον τομέα των Κοινωνικών Επιστημών, της Νομικής κ.τ.λ. <p>Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p>
<p>4</p>	<p>(a) Περιγράψε και σχολίασε την πολιτική της αποικιοκρατικής κυβέρνησης όσον αφορά στην παιδεία και στη θρησκεία.</p> <p>Εισαγωγή στο θέμα και τοποθέτηση πάνω στην ερώτηση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή και αξιολόγηση των προσπαθειών της αποικιοκρατικής κυβέρνησης να ελέγξει την παιδεία και να διαμορφώσει μη ελληνικές συνειδήσεις και ταυτότητα με νόμους, όπως π.χ. αυτός του 1935 και με μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση και στον πολιτιστικό τομέα, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της Παλμεροκρατίας • Στοιχεία σχετικά με την πολιτική της Αγγλοκρατίας προς τη θρησκεία και τον Κλήρο, όπως π.χ. οι επιπτώσεις της Παλμεροκρατίας, η φορολογία και αμφισβήτηση προνομίων, ο νόμος του 1937 για τις αρχιεπισκοπικές εκλογές, οι εξορίες κληρικών κ.τ.λ. • Περιγραφή και σχολιασμός των συγκρουσιακών σχέσεων μεταξύ Ελληνοκυπρίων και της αποικιοκρατικής κυβέρνησης, π.χ. της προσπάθειας της κυβέρνησης να αποδυναμώσει την ελληνοκυπριακή ορθόδοξη ταυτότητα του πληθυσμού και των γεγονότων του Οκτωβρίου του 1931. <p>Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p> <p>(b) Περιγράψε τη μορφή της κυπριακής κοινωνίας και οικονομίας κατά τη διάρκεια της περιόδου 1925-1960. Ανάπτυξε το θέμα με συγκεκριμένα παραδείγματα.</p> <p>Εισαγωγή στο θέμα και τοποθέτηση πάνω στην ερώτηση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή και σχόλια που αφορούν στον αγροτικό χαρακτήρα της κυπριακής κοινωνίας. Π.χ. οι λόγοι που επηρέασαν θετικά ή αρνητικά

	<p>την αγροτική οικονομία είχαν να κάνουν με το ότι η καλλιεργήσιμη γη αποτελούσε το 1/3 της έκτασης του νησιού, με την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας, τη νομοθεσία για τη φορολογία, τα δάνεια, το πρόγραμμα υποδομών κ.τ.λ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή και σχόλια που αφορούν στη μορφή της οικογένειας. Π.χ. στους παραδοσιακούς οικογενειακούς ρόλους, τη συλλογική συμμετοχή όλων των μελών στις αγροτικές εργασίες, τη θέση της γυναίκας στον χώρο της εργασίας, το πώς η εργασία συντείνει στη χειραφέτηση και την ανεξαρτησία της, κ.τ.λ. • Το βιοτικό επίπεδο και η εμφάνιση της εργατικής τάξης και του συνδικαλισμού. Π.χ. στοιχεία όπως το νέο είδος εργασιών, η καταπιεστική ανισότητα, η διεθνής πολιτική κουλτούρα, ο νόμος περί Συντεχνιών κ.τ.λ. <p>Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p>
<p>5</p>	<p>(a) Περιγράψε τρεις χαρακτήρες που σου έκαναν εντύπωση από τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες. Να δικαιολογήσεις την επιλογή σου με συγκεκριμένα παραδείγματα.</p> <p>Ανοιχτή ερώτηση. Οι υποψήφιοι πρέπει να περιγράψουν τα συγκεκριμένα στοιχεία και συμπεριφορές που κάνουν τρεις χαρακτήρες από τρία έργα να ξεχωρίζουν. Π.χ. ο Γιώργος από το ντοκιμαντέρ <i>Days of Change</i> εντυπωσιάζει θετικά, γιατί, παρά το ότι ξαφνικά μένει άστεγος, δεν παραδίδεται και συνεχίζει τον αγώνα του για την επιβίωσή του. Η Άννα από την ταινία <i>September</i> πιθανόν αφήνει αρνητικές εντυπώσεις, λόγω της συμπεριφοράς της προς την οικογένεια της Σοφίας. Ο Βασίλης από το <i>Μπραζιλέρο</i> δεν γίνεται αρεστός στην αρχή, αλλά στο τέλος εντυπωσιάζει με τον ανθρωπισμό του.</p> <p>Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p> <p>(b) Πώς χειρίζονται το θέμα της κρίσης τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες; Ανάπτυξε το θέμα με συγκεκριμένα παραδείγματα.</p>

	<p>Εισαγωγή στο θέμα και τοποθέτηση πάνω στην ερώτηση αναφορικά με την κρίση ως πρόκληση σε προσωπικό επίπεδο ή σε επίπεδο κοινωνικό/οικονομικό.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κρίση σε υπαρκτικό επίπεδο, με τη μορφή προσωπικών αδιεξόδων και προκλήσεων, τυραννάει χαρακτήρες, όπως π.χ. η Άννα που υποφέρει από μοναξιά και κοινωνική απομόνωση στην ταινία <i>September</i> ή ο Σταύρος, στην ταινία <i>Ακαδημία Πλάτωνος</i>, που βιώνει την προσωπική του κρίση, λόγω του χωρισμού του και της σχέσης του με τη μητέρα του • Η οικονομική κρίση αφήνει τον αντίκτυπό της στις ζωές χαρακτήρων, όπως π.χ. ο Ηλίας, που με την Εθελοντική Ομάδα Δράσης Ν. Πιερίας, προσπαθεί να πολεμήσει τους μεσάζοντες που εκμεταλλεύονται την αγορά τροφίμων, στο ντοκιμαντέρ <i>Days of Change</i>. Στο ντοκιμαντέρ <i>Little Land</i>, ο Θοδωρής αφήνει πίσω του την Αθήνα της κρίσης, για να κάνει μια νέα αρχή στην Ικαρία • Η προσωπική και η κοινωνικοοικονομική κρίση πολλές φορές συνυπάρχουν, έστω και αν η έμφαση δίνεται στην πρώτη ή στη δεύτερη. Π.χ. στην ταινία <i>Μπραζιλέρο</i> η προσωπική κρίση του Βασίλη, που βρίσκεται αντιμέτωπος με τις συνέπειες των πράξεών του, ξετυλίγεται μέσα στο πλαίσιο μιας ευρύτερης κοινωνικής κρίσης και διαφθοράς. <p>Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p>
<p>6</p>	<p>(α) Περιγράψε τις φιλίες που αναπτύσσουν τα παιδιά σε τρεις ταινίες που μελέτησες. Σχολίασε τη σημασία τους με συγκεκριμένα παραδείγματα.</p> <p>Εισαγωγή στο θέμα και τοποθέτηση πάνω στην ερώτηση αναφορικά με τις μορφές και τη σημασία της φιλίας σε τρεις διαφορετικές ταινίες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στις φιλίες της παιδικής ηλικίας των πρωταγωνιστών και στον τρόπο με τον οποίο τους βοηθούν να αντιμετωπίσουν προκλήσεις και δυσκολίες. Π.χ. στην ταινία <i>Τα Δελφινάκια του Αμβρακικού</i> η φιλία μεταξύ του Πέτρου, της Ανθούλας και του Πάνου χαρακτηρίζεται από αλληλεγγύη και συμπράσταση,

ενάντια στις προλήψεις ενός επιθετικού και ρατσιστικού περιβάλλοντος

- Στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στον τρόπο που ορισμένες φιλίες της παιδικής ηλικίας καθορίζουν τη μετέπειτα πορεία των πρωταγωνιστών, ειδικά σε σχέση με το άλλο φύλο και την αίσθηση ενός ανεκπλήρωτου έρωτα. Π.χ. οι σχέσεις αγάπης και φιλίας καθορίζουν τη ζωή των πρωταγωνιστών στις ταινίες *Πολίτικη Κουζίνα* και *Peppermint*
- Στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στις φιλίες μεταξύ μικρών παιδιών και ενός μέλους του οικογενειακού περιβάλλοντος, όπως π.χ. στις ταινίες *Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου* και *Ένα Τραγούδι δεν φτάνει*, όπου οι μικροί πρωταγωνιστές βιώνουν το τέλος της φιλίας ως τραύμα.

Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

(b) Περιγράψε το οικογενειακό περιβάλλον σε τρεις ταινίες που μελέτησες. Σχολίασε τον τρόπο με τον οποίο αυτό επηρεάζει τους νεαρούς πρωταγωνιστές/τις νεαρές πρωταγωνίστριες.

Εισαγωγή στο θέμα και τοποθέτηση πάνω στην ερώτηση αναφορικά με τον τρόπο που το οικογενειακό περιβάλλον επιδρά στη διαμόρφωση του χαρακτήρα των παιδιών και στη μετέπειτα εξέλιξή τους.

- Οι σχέσεις των παιδιών με τα άτομα του οικογενειακού τους περιβάλλοντος συχνά χαρακτηρίζονται από εντάσεις και διαφωνίες. Π.χ. ο Φάνης στην ταινία *Πολίτικη κουζίνα* έρχεται αντιμέτωπος με την απαγορευτική στάση των γονιών του, όσον αφορά την αγάπη του για το μαγείρεμα, και βρίσκει κατανόηση και παρηγοριά στις αναμνήσεις του και στην εξ αποστάσεως σχέση με την παιδική του φίλη
- Η αυταρχική στάση του ενός γονέα προς το παιδί συχνά αντισταθμίζεται από την αγάπη και συμπάρασταση που δείχνουν άλλα μέλη. Π.χ. ο Στέφανος στην ταινία *Peppermint* έρχεται συχνά αντιμέτωπος με τον πατέρα του, λόγω των επιλογών του, αλλά μπορεί

	<p>και εκπληρώνει τους στόχους του με την ψυχολογική και υλική συμπαράσταση της μητέρας και της θείας του</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι διαφωνίες και εντάσεις μέσα στην οικογένεια επηρεάζουν αρνητικά την ψυχολογία των παιδιών και αργότερα την ενήλικη πορεία τους, όπως συμβαίνει π.χ. στην ταινία <i>Ένα τραγούδι δεν φτάνει</i>. Αντίστοιχα, η φορτισμένη ατμόσφαιρα στο σπίτι του μικρού Ηλία, η οποία κλιμακώνεται με τον θάνατο του πατέρα, στην ταινία <i>Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί, ο μπαμπάς μου</i>, δυσκολεύει τις σχέσεις του Ηλία με τον αδελφό του και τη μητέρα του και τον κάνουν να αναζητήσει παρηγοριά στη φιλία με τον θείο του. <p>Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p>
<p>7</p>	<p>(α) Περιγράψε και σύγκρινε τους τρόπους με τους οποίους αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις τρεις άνθρωποι της εξουσίας. Ανάπτυξε το θέμα με συγκεκριμένα παραδείγματα από τρία ποιήματα.</p> <p>Εισαγωγή στο θέμα και τοποθέτηση πάνω στην ερώτηση σχετικά με τον τρόπο που παρουσιάζει ο Καβάφης ηγέτες σε στιγμές κρίσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συμπεριφορά ηγετών απέναντι στις προκλήσεις της ιστορίας συχνά εμφανίζεται αρνητική και με ειρωνικούς τόνους. Π.χ. το ποίημα <i>Αλεξανδρινοί Βασιλείς</i> αναφέρεται στην αναξιοπρεπή στάση της Κλεοπάτρας και στην αδυναμία της να δεχτεί την αλήθεια για την επικείμενη ήττα. Παρόμοια αρνητικές εικόνες ηγετών και ειρωνικά σχόλια βλέπουμε στα ποιήματα <i>Εν Σπάρτη</i> και <i>Η Διορία του Νέρωνος</i> • Σε ποιήματα όπως π.χ. το <i>Εν Σπάρτη</i>, αντίθετα με τον Κλεομένη που αποτελεί πρότυπο αρνητικής συμπεριφοράς ενόψει της κρίσης, η μητέρα του παρουσιάζεται ως άξια και αποφασιστική ηγέτιδα. Παρόμοια θετική εικόνα είναι αυτή της Άνας Δαλασσηνής στο ομώνυμο ποίημα • Η συμπεριφορά ανθρώπων της εξουσίας σε στιγμές ήττας, όπως π.χ αυτή του Μάρκου Αντωνίου και του βασιλέα Δημητρίου στα <i>Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον</i> και <i>Ο Βασιλεύς Δημήτριος</i> αντίστοιχα, περνάει μέσα από

	<p>το φίλτρο της ποιητικής φαντασίας και παρουσιάζεται με ιδεατό ή αμφίσημο τρόπο.</p> <p>Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p> <p>(b) Περίγραψε τον διδακτισμό του Καβάφη. Ανάπτυξε το θέμα με συγκεκριμένα παραδείγματα από τις συμβουλές που δίνονται σε τρία ποιήματα που μελέτησες.</p> <p>Εισαγωγή στο θέμα και τοποθέτηση πάνω στην ερώτηση σε σχέση με τις συμβουλές και τα μηνύματα που μεταδίδονται μέσα από τα ποιήματα του Καβάφη.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ποιήματα, όπως τα <i>Νέοι της Σιδώνος</i> και <i>Μέρες του 1896</i>, ο διδακτισμός του ποιητή περνάει μέσα από την αντιπαράθεση κλασικών αξιών, όπως είναι ο πατριωτισμός και η θρησκευτική πίστη και ηθική, με τις προσωπικές αξίες του ποιητή, που αφορούν στην αξία της ποίησης και της υπαρξιακής αυθεντικότητας • Σε ποιήματα, όπως π.χ. τα <i>Η Πόλις</i>, <i>Η Ιθάκη</i> και <i>Όσο μπορείς</i>, ο διδακτισμός του ποιητή είναι πιο εμφανής. Η αφηγηματική φωνή απευθύνεται με συμβουλές ζωής σε ένα δεύτερο πρόσωπο, ή στον αναγνώστη τον ίδιο, και απαριθμεί τους τρόπους, που μπορεί (ή δεν μπορεί) κάποιος, να επιδιώξει το ζητούμενό του • Ιστορικά ποιήματα, όπως π.χ. τα <i>Αλεξανδρινοί Βασιλείς</i>, <i>Εν Σπάρτη</i>, <i>Δαρείος</i>, κ.τ.λ. εξυπηρετούν την ποιητική φαντασία και τις βιοθεωρίες του Καβάφη, καθώς περνούν θετικά ή αρνητικά πρότυπα συμπεριφοράς μέσα από τις πράξεις και σκέψεις των ηρώων τους. <p>Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.</p>
8	<p>(a) Ποια τρία διηγήματα της συλλογής ξεχωρίζεις; Δικαιολόγησε την απάντησή σου με συγκεκριμένα παραδείγματα από τρία διηγήματα.</p> <p>Εισαγωγή και τοποθέτηση σχετικά με τα διηγήματα που τράβηξαν την προσοχή των υποψηφίων. Η ερώτηση είναι ανοιχτή. Οι απαντήσεις μπορεί να εστιάζουν στη ρεαλιστικότητα μιας θεματολογίας που είναι σχετική με διαχρονικά κοινωνικά προβλήματα, όπως, π.χ. στα διηγήματα <i>Ρολογάκι</i></p>

χειρός, Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν, Με το λεωφορείο, ή να επιλέξουν διηγήματα με δυνατούς, τραγικούς χαρακτήρες, όπως π.χ. Το φυλλάδιο, Η παραδουλεύτρα, Ο καινούργιος κ.τ.λ.

Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

(b) «Στα διηγήματα της συλλογής παρουσιάζεται μια απαισιόδοξη εικόνα της ζωής». Σχολίασε τη δήλωση με συγκεκριμένα παραδείγματα από τρία διηγήματα που μελέτησες.

Εισαγωγή και τοποθέτηση πάνω στην ερώτηση όσον αφορά το κατά πόσον τα διηγήματα παρουσιάζουν μια καθ' όλα απαισιόδοξη εικόνα της ζωής ή επισημαίνουν με ρεαλισμό τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι απλοί άνθρωποι της καθημερινότητας.

- Σε διηγήματα, όπως π.χ. *Η παραδουλεύτρα*, *Το φυλλάδιο*, *Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν*, *Στο Φωτεινό δωμάτιο*, *Με το λεωφορείο*, καταγράφονται με δραματική λεπτομέρεια οι δυσκολίες που βιώνουν οι χαρακτήρες, λόγω φτώχειας, πολιτικών συνθηκών, μοναξιάς ή διαφορετικότητας. Παρά τις συχνά τραγικές λεπτομέρειες, βλέπουμε χαρακτήρες που προσπαθούν να ανταπεξέλθουν και να αλλάξουν την πραγματικότητα της ζωής τους. Η αγωνιστικότητα της μητέρας στο διήγημα *Η παραδουλεύτρα* και η άρνηση της Σοφίας να δεχτεί τη μοναξιά της στο διήγημα *Το φυλλάδιο* αποτελούν αντιπροσωπευτικά παραδείγματα
- Σε διηγήματα, όπως τα *Πάσχα τ' Απρίλη* και *Η μοτοσικλέτα του Αντρέα*, η απαισιόδοξη εικόνα υποχωρεί σε μια νοσταλγική ματιά στην παιδική ηλικία, που χαρακτηρίζεται από αθωότητα, ζεστές συγγενικές σχέσεις και φιλίες. Π.χ. ο αφηγητής στο *Πάσχα τ' Απρίλη* νοσταλγεί το χωριό και τη γιαγιά του ενώ ο αφηγητής στο διήγημα *Η μοτοσικλέτα του Αντρέα* νοσταλγεί τις εικόνες και αυτά που θαύμαζε ως παιδί
- Διηγήματα, όπως *Η τελευταία μέρα της Κατοχής* και *Το συρματοπλέγμα του Αίσχου*, αναφέρονται σε άσχημα ιστορικά γεγονότα που σημάδεψαν μια χώρα και γενιές ολόκληρες. Η περιγραφή οδυνηρών εικόνων, όπως π.χ. της καταστροφής του πατρικού του συγγραφέα στην Καβάλα (*Η τελευταία μέρα της Κατοχής*) και της διχοτομημένης

Κύπρου (*Το συρματοπλεγμα του Αίσχου*) πιθανόν υπογραμμίζουν με απαισιοδοξία την καταστροφική πορεία της ιστορίας.

Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable material.
Level 1	1-2	<ul style="list-style-type: none"> • The student has shown minimal factual knowledge of the topic, text or film • There is no relevant supporting evidence from the topic, text or film • Only superficial details in the response
Level 2	3-4	<ul style="list-style-type: none"> • The student has shown some basic, generic factual knowledge of the topic, text or film • There is limited relevant supporting evidence from the topic, text or film • There is limited depth in the response
Level 3	5-6	<ul style="list-style-type: none"> • The student has shown acceptable factual knowledge of the topic, text or film • There is some variety of relevant supporting evidence from the topic, text or film • There is some depth in the response
Level 4	7-8	<ul style="list-style-type: none"> • The student has shown good factual knowledge of the topic, text or film • There is a good range of relevant supporting evidence from the topic, text or film • There is a good level of depth in the response
Level 5	9-10	<ul style="list-style-type: none"> • The student has shown excellent factual knowledge of the topic, text or film. • There is a wide range of relevant supporting evidence from the topic, text or film. • There is a high level of depth in the response.

Question Number	Quality of language (AO2)	
3-8	Content sub-heading 1 – exemplification Content sub-heading 2 –exemplification	
Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1	<ul style="list-style-type: none"> • Communication is only occasionally achieved even at a basic level • Grammatical structures are basic and mostly used incorrectly • Vocabulary is often lacking or incorrect
Level 2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Communication is sometimes achieved at a basic level • Candidate has used mostly common structures, and these are sometimes used correctly • Vocabulary is limited in range
Level 3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Communication is achieved most of the time • Common grammatical structures are mostly used correctly, and though there is some use of less common structures, they may contain errors • Vocabulary is acceptable in range
Level 4	4	<ul style="list-style-type: none"> • Communication is achieved almost all of the time • A good range of common grammatical structures are used correctly; some less common structures are used correctly • Vocabulary is good in range and includes specialist terms relevant to the topic, text or film
Level 5	5	<ul style="list-style-type: none"> • Communication is fluent and varied throughout. • A wide range of both common and less common grammatical structures are mostly used correctly. • Vocabulary is excellent in range and shows knowledge of many specialist terms relevant to the topic/text.

Question Number	Critical analysis (AO3), organisation and development (AO2)	
3-8	Content sub-heading 1 – exemplification Content sub-heading 2 –exemplification	
Level	Mark	Descriptor
	0	No evidence of a critical, analytical understanding of the topic, text or film
Level 1	1-3	<ul style="list-style-type: none"> • (AO3) a superficial description in response to the question • (AO2) limited links between ideas, leading to limited coherence throughout • (AO3) lacks conclusive remarks that are linked to, or substantiated by, the essay content
Level 2	4-6	<ul style="list-style-type: none"> • (AO3) a partial explanation in response to the question • (AO2) occasional links between ideas and some attempts to justify these, and organisation within paragraphs is sometimes present • (AO3) conclusive remarks that may only be tangentially linked to, and are only occasionally substantiated by, the essay content
Level 3	7-9	<ul style="list-style-type: none"> • (AO3) a full explanation in response to the question • (AO2) some justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is occasionally present • (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay and are sometimes substantiated by the essay content
Level 4	10-12	<ul style="list-style-type: none"> • (AO3) a critical analysis in response to the question, albeit applied inconsistently • (AO2) justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is mostly present • (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are mostly substantiated by the essay content and show a developing individual response
Level 5	13-15	<ul style="list-style-type: none"> • (AO3) a full evaluation in response to the question • (AO2) consistently justified links between ideas leading to a well-organised and coherently developed argument throughout • (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are always substantiated by the essay content and show insightful observations that form an individual response

